

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 140/13
Λουξεμβούργο, 24 Οκτωβρίου 2013

Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα στην υπόθεση C-616/13
T-Mobile Austria GmbH κατά Verein für Konsumenteninformation

Ο γενικός εισαγγελέας Melchior Wathelet φρονεί ότι τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν, κατά τρόπο γενικό και χωρίς να διακρίνουν μεταξύ των διαφόρων μέσων πληρωμών, ότι απαγορεύεται ο δικαιούχος της πληρωμής να χρεώνει έξοδα διεκπεραίωσης

Η απαγόρευση αυτή μπορεί να εφαρμοσθεί και στις εταιρίες κινητής τηλεφωνίας

Δυνάμει της οδηγίας για τις υπηρεσίες πληρωμών¹, τα κράτη μέλη μπορούν να απαγορεύουν ή να περιορίζουν την πρακτική της επιβολής πρόσθετων χρεώσεων², μέσω της οποίας οι επιχειρήσεις που είναι δικαιούχοι πληρωμών επιβάλλουν επιβαρύνσεις στους πελάτες-πληρωτές για τη χρησιμοποίηση συγκεκριμένου μέσου πληρωμών. Η πρακτική αυτή αποσκοπεί στην επιβάρυνση του πελάτη-πληρωτή με το κόστος της χρήσης, ιδίως, πιστωτικών ή χρεωστικών καρτών.

Στην Αυστρία απαγορεύεται στους δικαιούχους πληρωμών, κατά τρόπο γενικό και χωρίς διάκριση μεταξύ των διαφόρων μέσων πληρωμών, να χρεώνουν έξοδα διεκπεραίωσης.

Η T-Mobile Austria, ένας από τους παρόχους υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας στην Αυστρία, προβλέπει στους γενικούς όρους των συμβάσεων της τη χρέωση εξόδων επεξεργασίας σε περίπτωση που ο πελάτης εξοφλεί με μεταφορά από λογαριασμό που πραγματοποιείται μέσω εντύπου πληρωμής ή ηλεκτρονικά. Έτσι, όταν ένας πελάτης γίνεται συνδρομητής στην κατηγορία «Call Europe» και κάνει χρήση της αντίστοιχης υπηρεσίας, του επιβάλλεται επιβάρυνση 3 ευρώ εφόσον επιλέξει «πληρωμή χωρίς άδεια για μεταφορά με εντολή του δικαιούχου ή για χρέωση με κάρτα τραπέζης», όπου περιλαμβάνονται ιδίως οι πληρωμές με μεταφορά από λογαριασμό μέσω εντύπου πληρωμής ή ηλεκτρονικά («Telebanking»).

Η αυστριακή ένωση καταναλωτών Verein für Konsumenteninformation θεωρεί ότι η πρακτική αυτή αντιβαίνει στη γενική απαγόρευση επιβολής πρόσθετων χρεώσεων που ισχύει στην Αυστρία. Με αγωγή που άσκησε ενώπιον των αυστριακών δικαστηρίων ζήτησε να απαγορευθεί στην T-Mobile, αφενός, να περιλαμβάνει την επίμαχη ρήτρα στις νέες συμβάσεις που συνάπτει με τους πελάτες της και, αφετέρου, να την επικαλείται στο πλαίσιο των υφισταμένων συμβάσεων. Δεδομένου ότι τα αιτήματα αυτά έγιναν δεκτά σε πρώτο και δεύτερο βαθμό δικαιοδοσίας, η T-Mobile Austria άσκησε αναίρεση ενώπιον του Oberster Gerichtshof (Ανώτατο Δικαστήριο, Αυστρία).

Το εν λόγω δικαστήριο ερωτά, καταρχάς, αν η οδηγία και ειδικότερα η δυνατότητα που παρέχει στα κράτη μέλη να απαγορεύουν την επιβολή πρόσθετων χρεώσεων εφαρμόζεται, όπως υποστηρίζει η T-Mobile Austria, μόνο στους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών ή αντιθέτως αν εφαρμόζεται και στις εταιρίες κινητής τηλεφωνίας. Περαιτέρω, το Ανώτατο Δικαστήριο ζητεί να μάθει αν η μεταφορά από λογαριασμό χρηματικών ποσών συνιστά μέσο πληρωμών κατά την έννοια της οδηγίας, οπότε η μεταφορά αυτή θα καλύπτεται από την εν λόγω δυνατότητα. Τέλος, το Ανώτατο Δικαστήριο διερωτάται αν η γενική απαγόρευση πρόσθετων χρεώσεων που ισχύει στην Αυστρία είναι σύμφωνη με την οδηγία.

¹ Οδηγία 2007/64/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2007, για τις υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση των οδηγιών 97/7/ΕΚ, 2002/65/ΕΚ, 2005/60/ΕΚ και 2006/48/ΕΚ και την κατάργηση της οδηγίας 97/5/ΕΚ (ΕΕ L 319, σ. 1).

² Κοινώς γνωστή με τον αγγλικό όρο «surcharging».

Με τις σημερινές προτάσεις του ο γενικός εισαγγελέας Melchior Wathelet φρονεί, καταρχάς, ότι η **δυνατότητα που παρέχει η οδηγία στα κράτη μέλη να απαγορεύουν την επιβολή πρόσθετων χρεώσεων εφαρμόζεται στη συμβατική σχέση που συνδέει έναν πάροχο υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας, ως δικαιούχο μιας πληρωμής, και τον πελάτη του (καταναλωτή), ως πληρωτή**

Περαιτέρω, φρονεί ότι **μια μεταφορά χρηματικού ποσού εις πίστωση λογαριασμού («credit transfer») που τίθεται σε κίνηση είτε με έντυπο εντολής φέρον την ιδιόχειρη υπογραφή του πληρωτή είτε ηλεκτρονικά («Telebanking») πρέπει να θεωρείται ως «μέσο πληρωμών» κατά την έννοια της οδηγίας.**

Τέλος, ο γενικός εισαγγελέας είναι της γνώμης ότι **η οδηγία δεν αντίκειται στην εφαρμογή εθνικών διατάξεων, όπως οι επίμαχες αυστριακές διατάξεις, που απαγορεύουν στον δικαιούχο πληρωμής, κατά τρόπο γενικό και χωρίς να διακρίνουν μεταξύ των διαφόρων μέσων πληρωμών, να χρεώνει έξοδα διεκπεραίωσης.**

Πράγματι, η οδηγία παρέχει στα κράτη μέλη **ευρεία διακριτική ευχέρεια** να αποφασίζουν αν και πώς επιθυμούν να κάνουν χρήση της δυνατότητας να απαγορεύουν ή να περιορίζουν την πρακτική των πρόσθετων χρεώσεων, προκειμένου να ενθαρρύνουν τον ανταγωνισμό, να προάγουν τη χρήση αποτελεσματικών μέσων πληρωμών ή να αποτρέπουν καταχρηστικές τιμολογήσεις.

Μολονότι εναπόκειται στο Ανώτατο Δικαστήριο να εκτιμήσει αν η γενική απαγόρευση της πρακτικής πρόσθετων χρεώσεων που ισχύει στην Αυστρία επιβλήθηκε «λαμβάνοντας υπόψη» επαρκώς τους ανωτέρω λόγους δημοσίου συμφέροντος, **διαφαίνεται πάντως ότι ο Αυστριακός νομοθέτης δεν υπερέβη τα όρια της εν λόγω διακριτικής ευχέρειας.**

Ο γενικός εισαγγελέας επισημαίνει συναφώς, μεταξύ άλλων, ότι η πρακτική των πρόσθετων χρεώσεων οδηγούσε συχνά σε **καταχρηστικές τιμολογήσεις** εκ μέρους ορισμένων εμπόρων, ήτοι στη χρέωση επιβαρύνσεων δυσανάλογα υψηλών σε σχέση με το κόστος που ανελάμβανε ο έμπορος για να πραγματοποιήσει τη συναλλαγή, ιδίως σε περιπτώσεις όπου οι καταναλωτές δεν μπορούσαν να αποφύγουν τις πρόσθετες αυτές επιβαρύνσεις χρησιμοποιώντας κάποιο άλλο μέσο πληρωμών³. Περαιτέρω, φαίνεται⁴ ότι η επιβολή πρόσθετων χρεώσεων χρησιμοποιούνταν επίσης μάλλον με σκοπό την άντληση πρόσθετων εσόδων παρά για να μετακυλισθούν στον πληρωτή οι πραγματικές επιβαρύνσεις που επέβαλλε στον δικαιούχο ο πάροχός του υπηρεσιών πληρωμών για τη χρήση ορισμένου μέσου πληρωμών.

Για να αποτραπούν ακριβώς καταχρήσεις αυτού του είδους και να αποφευχθεί η τεράστια δυσκολία επακριβούς καθορισμού της σχέσης μεταξύ των πραγματικών επιβαρύνσεων και των επιβαλλομένων στους καταναλωτές χρεώσεων, τα κράτη μέλη έχουν δύναμη της οδηγίας τη δυνατότητα να απαγορεύουν άνευ ετέρου τις πρόσθετες χρεώσεις.⁵

Όσον αφορά την ενθάρρυνση του ανταγωνισμού, ο γενικός εισαγγελέας Wathelet παρατηρεί ότι η γενική απαγόρευση πρόσθετων χρεώσεων ενισχύει την **τιμολογιακή διαφάνεια**, καθώς δεν επιτρέπει στις επιχειρήσεις να απαιτούν από τους πελάτες τους, σε περίπτωση χρησιμοποίησης συγκεκριμένου μέσου πληρωμών, τελικό τίμημα υψηλότερο εκείνου που τους ανακοινώνουν και το οποίο οι πελάτες συγκρίνουν με άλλες τιμολογιακές προσφορές.

Κατά τον γενικό εισαγγελέα, δεν πρέπει να λησμονείται ότι τόσο η οδηγία όσο και το αυστριακό δίκαιο επιτρέπουν στην T-Mobile Austria να προσφέρει στους πελάτες της εκπτώσεις προκειμένου

³ Σύμφωνα με πρόσφατη μελέτη «επιπτώσεων», όπως λέγεται, της 24ης Ιουλίου 2013, που συνοδεύει την πρόταση της Επιτροπής για την έκδοση νέας οδηγίας περί υπηρεσιών πληρωμών στην εσωτερική αγορά και περί κατάργησης της οδηγίας 2007/64. Η μελέτη επιπτώσεων αποκαλύπτει ότι δεκατέσσερα κράτη μέλη έχουν απαγορεύσει την επιβολή πρόσθετων επιβαρύνσεων κατά τρόπο γενικό, ενώ δώδεκα κράτη μέλη την επιτρέπουν και ένα μόνο, το Βασίλειο της Δανίας, την απαγορεύει μόνο σε σχέση με τη χρήση χρεωστικών καρτών.

⁴ Σύμφωνα με την ίδια μελέτη επιπτώσεων.

⁵ Ο γενικός εισαγγελέας επισημαίνει ωστόσο ότι η μνημονευόμενη στην υποσημείωση 3 πρόταση οδηγίας προβλέπει, μεταξύ άλλων, την κατάργηση της δυνατότητας αυτής.

να τους ενθαρρύνει να χρησιμοποιούν τα μέσα πληρωμών τα οποία είναι, από τη δική της άποψη, τα πλέον αποτελεσματικά.

Τέλος, ο γενικός εισαγγελέας φρονεί ότι **δεν μπορεί να γίνει δεκτό το αίτημα της T-Mobile Austria για τον περιορισμό των διαχρονικών αποτελεσμάτων της απόφασης που θα εκδοθεί στην παρούσα υπόθεση**, σε περίπτωση που το Δικαστήριο καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η μεταφορά από λογαριασμό πρέπει να θεωρηθεί ως μέσο πληρωμών κατά την έννοια της οδηγίας και ότι η οδηγία δεν είναι αντίθετη σε γενική απαγόρευση των πρόσθετων χρεώσεων. Πράγματι, οι προϋποθέσεις για έναν τέτοιο περιορισμό δεν πληρούνται. Η T-Mobile Austria δεν προέβαλε στοιχεία βάσει των οποίων το Δικαστήριο, σε περίπτωση που καταλήξει στο ανωτέρω συμπέρασμα, θα μπορούσε να εκτιμήσει αν η εν λόγω επιχείρηση διατρέχει πράγματι κίνδυνο να υποστεί σοβαρές οικονομικές επιπτώσεις.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Οι προτάσεις του γενικού εισαγγελέα δεν δεσμεύουν το Δικαστήριο. Έργο του γενικού εισαγγελέα είναι να προτείνει στο Δικαστήριο, με πλήρη ανεξαρτησία, νομική λύση για την υπόθεση που του έχει ανατεθεί. Η υπόθεση τελεί υπό διάσκεψη στο Δικαστήριο. Η απόφαση θα εκδοθεί αργότερα.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσης προδικαστικής απόφασης παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξης οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) των προτάσεων δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα CURIA κατά την ημερομηνία ανάπτυξής τους

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582